

РЕШЕНИЕ

№ 3114

гр. София, 09.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав,
в публично заседание на 13.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **7241** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. АПК, вр. чл.1 ЗОДОВ.

Образувано е на основание на основание постъпила искова молба от В. И. К., депозирана чрез пълномощника ѝ адв. Р. И. от САК, с която са предявени срещу СДВР обективно съединени иски в общ размер на 6012,95 лева, представляващи обезщетения за претърпени вреди, настъпили в резултат на неоснователното обвинение за извършено ПТП от проведеното административнонаказателно производство, приключило с издадено Наказателно постановление №19-4332-017192/09.09.2019 г. на Началник сектор „Пътна полиция“ при СДВР, отменено с Решение №20034639/05.02.2021 г., постановено по АНД №5068/2020 г. на СРС. Претендират се: обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5000 лева, обезщетение в размер на 988,89 лева, представляващо законната лихва от датата на деликта – 10.08.2-19 г. до датата на предявяване на иска, изчислена върху сумата от 5000 лева, обезщетение за имуществени вреди в размер на 24,06 лева, както и законната лихва върху сумата от 5000 лева, считано от датата на предявяване на иска. Претендира се присъждане и на направените по делото разноски по представен списък по чл.80 ГПК.

В исковата молба се твърди, че на 10.08.2019 г. ищцата е реализирала ПТП, за което е съставен АУАН, в който тя неоснователно е била посочена за виновна, тъй като не тя е била нарушила правилата за движение по пътищата. Вследствие на съставения АУАН изключително много се притеснила и изпаднала в състояние на силна тревога, като в резултат на действията на органите на СДВР започнала силно да се притеснява

дали ще бъде санкционирана, макар да счита, че не е виновна, както и каква отговорност ще понесе и как ще се отрази това на живота ѝ. На 12.08.2019 г. посетила лекар, който констатирал, че е вътрешно напрегната, критична към състоянието си с изразен дистимно-тревожен афект, който поставил диагноза „тревожно разстройство“. Били и изписани лекарства, които същата закупила на стойност 24.06 лева и започнала да приема. На 09.09.2019 г. е издадено НП, с което за извършеното нарушение ѝ е наложена глоба от 200 лева. След обжалването му, производството по кото продължило повече от година, НП е отменено. През този период същата не могла да проумее как хем е спазила ЗДвП, хем е получила щети по своя автомобил, хем следва да понесе и глоба. От момента на съставяне на АУАН ищцата започнала да има проблеми със съня, обливане с топли и студени вълни, недоспиване и невъзможност да си отпочине качествено. Вследствие на това се стигнало и до трудна концентрация, загуба на желание за работа и постигане на цели в личен и работен план. Започнала да изпитва страх и несигурност да управлява МПС, започнала да се притеснява да шофира нощем и непрекъснато се оглеждала да не стане ПТП, за което да я накажат, като я изкарат виновна. С решение от 05.02.2021 г. НП е било отменено. Въпреки това и кам датата на предявяване на иска твърди, че продължава да изпитва силни негативни емоции, голям емоционален дискомфорт, изразяващи се в притеснения за накърнения обществен престиж и увреждане на доброто име, а също и недоверие и разколебаване в работата на държавните органи именно поради дълбоко несправедливите и напълно несъстоятелни констатации, а след това наказание, наложено с отмененото НП. Твърди, че по време на делото и след това е претърпяла силен шок и срам от случилото се и от това, че въобще е възможно подобно отношение, което е резултат то незасконосъобразни правни действия на органите на СДВР, оставили трпаен негативен отпечатък в нейната душевност.

Ответникът, СДВР, в представен писмен отговор, в съдебно заседание чрез процесуалния си представител юрисконсулт Б. П. и в представени писмени бележки изразява становище за неоснователност на предявените искиове, поради което, по подробно изложени съображения, счита, че следва да бъдат отхвърлени. Претендира се присъждането на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираното от ищцата адвокатско възнаграждение.

Представителят на СГП счита предявените искиове за недоказани, поради което дава заключение, че същите следва да бъдат отхвърлени.

По делото са събрани писмени и гласни доказателства. Приложено е АН дело №5068/2020 г. на СРС, НО, 19-и състав, с решението по което е отменено НП, от което се претендират вредите в настоящото производство.

Съдът, като прецени събраните по делото относими към спора доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

Не се спори между страните, че вследствие на реализирано ПТП на 10.08.2019 г. около 15:40 часа на ищцата е съставен АУАН за това, че в [населено място] по [улица]посока към [улица]управлява лек автомобил „Р. К.“, с ДК [рег.номер на МПС] и на кръстовището [улица]реализира ПТП с движещия се по път с предимство, сигнализиран с пътен знак Б-3 „С. Л.“, с ДК [рег.номер на МПС], като нарушението е квалифицирано по чл.50, ал.1 от ЗДвП. Въз основа на съставения АУАН е издадено НП №19-4332-017192/09.09.2019 г. на ВПД Началник сектор към СДВР, отдел „Пътна полиция“, с което ѝ е наложено административно наказание на

основание чл.179, ал.2, вр. ал.1, т.5, пр.IV-то ЗДвП - глоба в размер на 200 (двеста лева) лв. за нарушение по чл.50, ал.1 от ЗДвП. С влязло в сила решение от 05.02.2021 г. на СРС, НО, 19-и състав НП е отменено. Видно от мотивите на решението съдът е приел, че вмененото на ищцата нарушение не е извършено от нея, защото се е движела законосъобразно, навлизайки в кръстовището, тъй като липсвали пътни знаци от нейна страна, а именно пътен знак Б-2. Напълно законосъобразно се е движела и другата водачка на лек автомобил „С. Л.“, тъй като от нейната страна е имало поставен пътен знак Б-3. Предвид това СРС е приел, че всеки от двамата водачи се е съобразявал при управлението на автомобилите със закона. Като първият водач е приел, че кръстовището не е сигнализирано с пътни знаци, предвид липсата на поставени такива, вкл. и липсата на пътен знак Б-2, а вторият, тъй като от неговата страна е имало пътен знак Б-3, че е сигнализирано. Предвид това СРС е приел, че в случая причините за настъпилото в кръстовището ПТП са извън възприятията на двамата водачи и не може да се търси вина в тяхното поведение, поради което неправилно е била санкционирана ищцата, тъй като липсва виновно поведение у нея като водач на МПС при създалата се ситуация, както и не може да се приеме при наличните доказателства, че е осъществила нарушение на чл.50, ал.1 от ЗДвП.

Видно от представения по делото амбулаторен лист, на 12.08.2019 г. по повод ПТП от 10.08.2019 г. ищцата е посетила лекар, като се е оплакала от безпокойство, тревожност, трудна концентрация, страх да управлява колата си, безсъние, сърцебиене. Л. е констатирал добро общо състояние в ясно съзнание, но вътрешно напрегната, ориентирана и критична към състоянието си, но с изразен дистомно-тревожен афект. Предписана е терапия с два медикамента, видно от приложената рецепта, които са закупени на 17.08.2019 г. и са на обща стойност 24,05 лева.

От показанията на допуснатите до разпит свидетели на ищцата се установява следното: Св. К. е възприел състоянието и поведението на ищцата веднага след настъпване на ПТП и е присъствал при съставяне на АУАН и при изготвяне на Протокола за ПТП. Заявява, че от самото ПТП В. не била толкова притеснена. Притеснила се от отношението на дошлите на място органи на МВР, които я обвинили направомерно в извършено нарушение, тъй като на пътя, по който се е движела, нямало пътен знак, който да указва кой водач е с предимство. Според показанията на свидетеля до този момент тя редовно шофирала, но след случая това се случва изключително рядко, защото се притеснява, че ако стане отново ПТП може да бъде обвинена, без да е виновна. Когато шофира и види полицаи започва да се притеснява и се страхува да не я спрат за проверка и отново да я обвинят.

Св. И. не е бил пряк свидетел на ПТП, но знае за същото от ищцата. Заявява, че след инцидента и към момента В. е видимо притеснена от тази ситуация, защото е била обвинена неправомерно. Към момента избягва да шофира сама. Самият инцидент е повратен момент в нейното отношение към шофирането и въобще към властите. Вследствие на ситуацията има недоверие към полицейските органи.

Съдът дава вяра на показанията на разпитаните свидетели, доколкото същите са безпротиворечиви и не се оборват от другия събран по делото доказателствен материал.

При така установената относима към спора фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 203 АПК гражданите и юридическите лица могат да

предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. В случая се претендира обезщетение от отменено НП, изразяващи се в незаконосъобразни действия по съставяне на АУАН и издаване на НП. Съдът приема, че макар в случая да се касае за действия и бездействия във връзка с издадено НП, доколкото в ТП № 2/2015 г. на Общото събрание на Гражданска колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС е прието, че определяща за квалификацията на иска като такъв по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е не правната природа на отменения акт, а основният характер на дейността на органа, който го е издал. НП се издава в резултат на административна дейност, поради което представлява властнически акт и е резултат от санкционираща административна дейност. Следователно и дейността по неговото издаване може да се приеме като административна дейност. Установи се, че НП е отменено по съответния ред при обжалването му. Предвид това и доколкото исковите са предявени против юридическото лице СДВР, чийто орган го е издал, което съгласно чл.205 АПК е пасивно легитимирано да отговаря за причинените вреди, съгласно чл. 37, ал. 2 от Закона за Министерството на вътрешните работи. Следователно искът за отговорност на държавата за вреди, причинени от незаконосъобразен акт на администрацията, е редовно предявен от надлежна страна, в хипотезата на чл. 204, ал. 1 от АПК, срещу субект по чл. 205 от АПК.

Разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ определя материалноправните предпоставки за ангажиране на отговорността на държавата. Съгласно тази разпоредба държавата и общините дължат обезщетение за вредите, причинени на гражданите и юридическите лица, произтичащи от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при и по повод изпълнение на административна дейност. Съгласно чл.4 ЗОДОВ обезщетение се дължи за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице, тоест отговорността на държавата и общините е обективна и безвиновна. За да възникне основание за ангажиране на тази отговорност за вреди, причинени от дейността на администрацията по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, следва да са налице в условията на кумулативност следните предпоставки: 1. незаконосъобразен административен акт, отменен по съответния ред, или незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, установено в хода на производство за обезщетение, при или по повод изпълнение на административна дейност; 2. вреда от отменен административен акт, респективно от незаконосъобразно действие или бездействие и 3. причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт и/или незаконосъобразните действия или бездействия и настъпилния вредоносен резултат. Под вреда следва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно защитените от правото имуществени и неимуществени интереси на увредения, а под "пряка и непосредствена" - тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на компетентния административен орган по силата на безусловно необходимата връзка между тях. При липсата на който и да е от посочените елементи от фактическия състав не може да се реализира отговорността на държавата и общините по реда на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

В разглеждания случай безспорно се установи, че издаденият от администрацията на ответника акт, чийто адресат е ищата, а именно - НП № 19-4332-017192/09.09.2019 г.,

на ВПД началник сектор “ПП” при СДВР, е отменен като незаконосъобразен с влязло в сила съдебно решение. Следователно, осъществена е първата от визираните в чл. 204, ал.1 от АПК предпоставки - отменен като незаконосъобразен акт на държавен орган, издаден при упражняване на административна дейност.

По отношение на втория елемент от фактическия състав на отговорността, а именно вреда, в случая се претендират обезщетения както за неимуществени, така и за имуществени вреди. В доказателствена тежест на ищеца е да докаже твърдението си, че е претърпял твърдяните вреди, които са претърпени именно от незаконосъобразното НП и че тези вреди са в пряка и непосредствена причинна връзка с отмененото НП, която тежест изрично е указана от съда с определението за насрочване на делото.

Незаконосъобразното ангажиране на административнонаказателна отговорност и въвличането на санкционираното лице в производствата по издаване на НП и съдебния контрол, осъществяван по жалба против това НП, само по себе си има за последица претърпяване на негативни изживявания. Има различни виждания относно същността и обхвата на неимуществените вреди, но разбирането, че те се отнасят до емоционалния живот на пострадалия и включват физическите и моралните страдания, предизвикани от действията на други лица, не се поставя под съмнение. По дефиниция неимуществените вреди обхващат последиците както на блага, които са предмет на субективни права /право на чест, на име/, така и върху блага, които не са предмет на права. Не всяко увреждане обаче е релевантно, а само онова, което се характеризира с продължителност и по-висока степен на интензивност. Именно такава степен на увреждане бе установено по делото –показания на разпитаните в хода на процеса свидетели позволяват формиране на извод, че се касае за характеризиращо се с продължителност и по-висока степен на интензивност увреждане. Налице е доказана причинена на ищцата неимуществена вреда, която е пряка последица от отмененото като незаконосъобразно наказателно постановление. Посочените вреди са нормална последица от упражнената незаконосъобразна принуда и са достатъчно конкретизирани и установени. Поради характера на неимуществените вреди, те могат да се търпят само от физическо лице, чиято психика и здраве са засегнати неблагоприятно от административна дейност. Претърпените вреди вследствие на издаденото наказателно постановление са в резултат от незаконосъобразното ангажиране на административнонаказателната отговорност на лицето – притеснение от това, че е обвинена в деяние, което не е извършила, отрицателно повлияване върху поведението на лицето, тревожност, довели до промяна в личностното ѝ поведение, страх да шофира самостоятелно и недоверие към полицейските органи, от които изпитва страх. Вмененото за извършено от ищцата деяние засяга обществените отношения, касаещи безопасността на движението по пътищата, свързано е с причинено ПТП между двама участника, при което обаче служителите на ответника не са направили всичко необходимо още в най-ранния етап да установят точно фактическата обстановка. Това от своя страна е допринесло в най-голяма степен за негативните преживявания на ищцата. В подкрепа на извода, че ищцата е претърпяла твърдуните неимуществени вреди е и факта, че е потърсила медицинска помощ непосредствено след инцидента, при която е установено тревожно разстройство.

Конкретният размер на обезщетението за претърпените неимуществени вреди следва да бъде определен при условията на чл. 52 ЗЗД, приложим във вр. с §1 от ЗР на

ЗОДОВ. Съгласно разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, размерът на обезщетението за претърпените неимуществени вреди се определя по справедливост. В тази връзка следва да се съобразят характера, вида, времетраенето на претърпените вредни последици, ценността на засегнатите нематериални интереси, като се вземат предвид и икономическия стандарт към момента на увреждането, така, че обезщетението да не бъде средство за неправомерно обогатяване. В случая, като се отчетат естеството на незаконосъобразната административна дейност – съставяне на АУАН и издаване на НП, с което на ищцата е вменено едно административно нарушение причиняване на ПТП и характера, интензитета и времетраенето на негативните преживявания, за период от 1 г. и 6 месеца – от започване на административнонаказателното производство, до приключването на производството по съдебното оспорване, при съобразяване с това, че негативните последици и след това не са останали в миналото и реално са дали отражение върху емоционалното състояние на ищцата, се приема, че претенцията за неимуществени вреди е несъразмерно висока. Въз основа на изложеното искът за неимуществени вреди ще бъде уважен в размер от 1000 лв., като съдът счита, че този размер е напълно справедлив за възстановяване на претърпените неимуществени вреди, без да се допуска неправомерно обогатяване от обезщетението. Искът до пълния предявен размер от 5000 лв. следва да се отхвърли като неоснователен.

Съдът намира за основателен и искът за заплащане на обезщетение за забавено плащане върху претендираната сума, но не за целия посочения в исковата молба период. Съгласно чл. 86 ЗЗД, при неизпълнение на парично задължение, длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Съгласно т. 4 на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС "При незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове... ". Вземането за обезщетяване на причинената вреда е възникнало след признаване по законен ред на незаконността на акта на държавния орган. В случая, както бе посочено по-горе, НП е издадено на 09.09.2019 г. и е отменено с постановено на 05.02.2021 г. решение на СРС, което е влязло в сила на 23.02.2021 г. – датата, на която е изтекъл срокът за обжалването му от СДВР. От тази дата СДВР се смята в забава. С оглед изложеното, основателно се явява искането за присъждане на лихва за забава върху главницата, като същата е дължима за периода от 23.02.2021 г. – датата на влизане в сила на отменителното решение до 21.07.2021 г. – датата на предявяване на иска.

Размерът на законната лихва е определен с Постановление № 426 на Министерския съвет от 18.12.2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения. Изчислено с лихвен калкулатор на Национална агенция по приходите това обезщетение възлиза на 41,39 лева. До този размер се явява основателен и доказан искът за забавено плащане на обезщетението. В оставалата част до пълния предявен размер следва да бъде отхвърлен.

Основателността на главния иск води до основателност и на акцесорния за присъждане на законната лихва, считано от датата, от която е поискана, а именно датата на предявяване на иска - 21.07.2020 г. до окончателното изплащане на сумата.

Съдът намира за основателен и доказан и искът за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в претендирания размер от 24,05 лева. Безспорно се установи, че именно във връзка с незаконосъобразно съставения АУАН и претърпените вследствие на това вреди ищцата е потърсила медицинска помощ, при която са и изписани лекарства, които същата е закупила на претендираната дстойност. Следователно за нея е настъпила и имуществена вреда, която е в прака причинна връзка с действията на служителите на ответника по съставяне на АУАН. Предвид това ответникът следва да бъде осъден да ѝ заплати и тази сума.

При този изход на делото и на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ основателно се явява искането на процесуалния представител на ищцата за присъждане на разноски. Съобразно представения списък същите се претендират в общ размер от 720 лева за платена държавна такса за образуване на настоящото дело и адвокатски хонорар. Установи се, че дължимите държавни такси са внесени от ищцата. Същата е заплатила сума от 700.00 лева за адвокатски хонорар. Съгласно чл.10, ал.3 ЗОДОВ, която норма е специална по отношение на чл.143 АПК, направените от ищеца разноски за адвокатска защита следва да се присъдят съразмерно на уважената част от иска. Исковете се уважават частично, до общ размер от 1065,44 лева при предявен общ размер от 6012,95 лева. Предвид това на ищцата се дължат разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 124.00 лева и 20.00 лева, направени разноски за държавна такса за разглеждане на делото. По този начин общата сума на дължимите ѝ деловодни разноски възлиза на 144.00 лева, която сума ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищцата, като направени от нея разноски в настоящото производство.

Съдът намира за основателно и направеното от процесуалния представител на ответника искане за присъждане на разноски. Съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ освен разноските по делото съдът осъжда ищеца да заплати на ответника и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. Видно от данните по делото, тази претенция за юрисконсултско възнаграждение е заявена своевременно в представения по делото писмен отговор. Следва да се посочи, че юрисконсултското възнаграждение се дължи при само при ефективно осъществена защита, като в случая тя е безспорно осъществена от процесуалния представител на ответника, който е представил по делото писмени отговор на исковата молба, присъствал е и в съдебно заседание и е представил писмени бележки по същество на спора. Следователно всички изискуеми предпоставки са изпълнени от и ответника имат право на разноски. Конкретния размер следва да бъде определен съобразно нормата на чл.24 от

Наредбата за правната помощ, към която препраща чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ. Посочената норма от наредбата предвижда, че за процесуално представителство по административни дела възнаграждението което се присъжда е от 100 до 200 лева, като в случая следва да се присъдят разноски в минимален размер от 100 лева.

Водим от гореизложеното Административен съд - София-град, II отделение, 52-и състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на В. И. К. от [населено място] сумата от 1000.00 /хиляда/ лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на отменено като незаконосъобразно НП №19-4332-017192/09.09.2019 г. на ВПД Началник сектор към СДВР, отдел „Пътна полиция“, СДВР, като и сумата от 41,39 /четиридесет и един лев и 39 ст./, представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата за периода от 23.02.2021 г. до 21.07.2021 г. ведно със законната лихва върху главницата от 1000 лева, считано от 21.07.2021 г. - датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на главницата

ОТХВЪРЛЯ предявените иски за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, както и за обезщетение за забавено плащане на главницата за сумите съответно над 1000 лева и над 41,39 лева до пълния предявен размер, съответно от 5000 лева и от 988,89 лева.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на В. И. К. от [населено място], сумата от 24.05 лева /двадесет и четири лева и 5 ст./, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди вследствие на отменено като незаконосъобразно НП №19-4332-017192/09.09.2019 г. на ВПД Началник сектор към СДВР, отдел „Пътна полиция“, СДВР.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на В. И. К. от [населено място] деловодни разноски по делото в размер на 144.00 /сто четиридесет и четири/ лева.

ОСЪЖДА В. И. К. от [населено място] да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи деловодни разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100.00 /сто/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138, ал.3 АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ: